

Μάιος 2012

Να λυθεί η Διοφαντική εξίσωση $x^2 = 1+8\psi$ όπου x, ψ φυσικοί αριθμοί.

Λύση

Παρατηρούμε ότι:

$$\begin{aligned}1+8\cdot 0 &= 1^2 \\1+8\cdot 1 &= 3^2 \\1+8\cdot 3 &= 5^2 \\1+8\cdot 6 &= 7^2 \\1+8\cdot 10 &= 9^2\end{aligned}$$

Για την ακολουθία λ_n με $\lambda_1=0, \lambda_2=1, \lambda_3=3, \lambda_4=6, \dots$ έχουμε:

$$\begin{aligned}\lambda_2 - \lambda_1 &= 1 \\ \lambda_3 - \lambda_2 &= 2 \\ \lambda_4 - \lambda_3 &= 3 \\ &\vdots \\ &\vdots \\ &\vdots \\ \lambda_n - \lambda_{n-1} &= n-1\end{aligned}$$

Προσθέτοντας κατά μέλη έχουμε: $\lambda_n - \lambda_1 = 1+2+3+\dots+(n-1)$ άρα $\lambda_n = \frac{n(n-1)}{2}$

Οι αριθμοί $(x, \psi) = (2n-1, \frac{n(n-1)}{2})$ με $n \in \mathbb{N}^0$ είναι λύσεις της εξίσωσης αφού

$$8 \frac{n(n-1)}{2} + 1 = 4n(n-1) + 1 = 4n^2 - 4n + 1 = (2n-1)^2$$

Θέτουμε $\psi_n = \frac{n(n-1)}{2}$ και $x_n = 2n-1$

Θα δείξουμε ότι οι μόνες λύσεις της δοσμένης εξίσωσης είναι τα ζεύγη

$$(x_n, \psi_n) = (2n-1, \frac{n(n-1)}{2})$$

Πράγματι ας είναι (κ, λ) λύση για την οποία ισχύει $\psi_{n-1} < \lambda < \psi_n$ για κάποιο φυσικό $n > 1$.

Τότε: $1+8\psi_{n-1} < 1+8\lambda < 1+8\psi_n \Leftrightarrow x_{n-1}^2 < \kappa^2 < x_n^2$
 $\Leftrightarrow (2n-3)^2 < \kappa^2 < (2n-1)^2 \Leftrightarrow 2n-3 < \kappa < 2n-1$ και αφού ο κ είναι φυσικός θα έχουμε $\kappa=2n-2$. Τότε από την σχέση $\kappa^2=1+8\lambda$ έχουμε $4(n-1)^2=1+8\lambda$ δηλαδή 4/1 άτοπο.

Συνεπώς δεν υπάρχουν άλλες λύσεις εκτός από τα ζεύγη

$$(2n-1, \frac{n(n-1)}{2}) \text{ όπου } n \text{ φυσικός αριθμός με } n > 0.$$